

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la reluarea examinării recursului declarat de către
Ion Pascal,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de
Ion Pascal împotriva lui Dumitru Pascal, Marian Pascal,
intervenient accesoriu Gheorghe Pascal și Oficiul Cadastral
teritorial Cahul, notarul public „Butuc Rodica”, cu privire la
constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea nulității
actelor juridice,

împotriva deciziei din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel
Cahul, prin care s-a respins apelul declarat de Ion Pascal și s-a
menținut hotărârea din 26 august 2014 a Judecătoriei Cahul,

*(Dosarul nr. 2ra-1251/23
NR. PIGD 2-14019296-01-2ra-04092023)*

Decăderea circumstanțelor care au dus la suspendarea procesului. Reluarea procesului.
--

Judecătoria Cahul, jud. D. Bosîi,
Curtea de Apel Cahul, jud. Gh. Eni, V. Movilă, T. Dimitriadi,

30 septembrie 2024
Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Ion Pascal

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 06 octombrie 2009, Ion Pascal a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Pascal, persoană interesată Gheorghe Pascal și Pavel Pascal, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii asupra ½ cotă-parte din casa de locuit cu teren aferent, nr. cadastral xxxx, amplasată în or. Cahul, str. xxxxx și ½ cotă-parte din casa de locuit cu terenul aferent cu nr. cadastral xxxxx, amplasată în or. Cahul, str. xxxxx, deschise după decesul mamei sale Ioana Pascal la 21 iunie 1998, anularea parțială a contractului de donație nr. 366 din 03 februarie 2000, prin care Nicolai Pascal a donat lui Dumitru Pascal casa de locuit cu terenul aferent cu nr. cadastral xxxx, amplasată în or. Cahul, str. xxxx în partea ce vizează donația ½ cotă-parte din bunul imobil, declararea nulității absolute a certificatului de moștenitor legal înregistrat sub nr. 149 la 25 ianuarie 1999, eliberat lui Nicolai Pascal asupra bunurilor succesoriale ale defunctei Ioana Pascal.

2. Prin hotărârea din 30 noiembrie 2009 a Judecătoriei Cahul, acțiunea depusă de Ion Pascal a fost admisă, constatându-se faptul acceptării succesiunii asupra ½ cotă-parte din casa de locuit cu teren aferent cu nr. cadastral xxxx, amplasată în or. Cahul, str. xxxx și ½ cotă-parte din casa de locuit cu terenul aferent cu nr. cadastral xxxxx, amplasată în or. Cahul, str. xxxxx. S-a recunoscut parțial nul contractul de donație nr. 366 din 03 februarie 2000, încheiat între Nicolae Pascal și Dumitru Pascal privind donarea a ½ cotă-parte din casa de locuit și terenul aferent din str. xxxxx, or. Cahul (f.d. 39, Vol. I).

3. Prin decizia din 08 aprilie 2010 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Dumitru Pascal, fiind casată hotărârea din 30 noiembrie 2009 a Judecătoriei Cahul, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță (f.d. 73-74, Vol. I).

4. Prin încheierile din 05 iulie 2010 a Judecătoriei Cahul, s-au atras în proces în calitate de copârât Marian Pascal și în calitate de intervenienți

accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Cahul și notarul public Rodica Butuc (f.d. 148-149, 151, Vol. I).

5. Prin hotărârea din 21 decembrie 2010 a Judecătoriei Cahul, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pascal împotriva lui Dumitru Pascal, Marian Pascal, intervenienți accesorii Gheorghe Pascal, Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, notarul public, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității actelor juridice, ca fiind neîntemeiată (f.d. 189-193, Vol. I).

6. Prin încheierea din 11 martie 2011 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea de abținere a judecătorilor Curții de Apel Cahul, Ion Dănăilă, Galina Vavrin și Natalia Bondarenco, dispunându-se strămutarea pricinii pentru examinarea în ordine de apel la Curtea de Apel Comrat (f.d. 204-205, Vol. I).

7. Prin decizia din 10 mai 2011 a Curții de Apel Comrat, s-a respins apelul declarat de Ion Pascal și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2010 a Judecătoriei Cahul (f.d. 247, 248-250, 251-253, Vol. I).

8. Prin decizia din 25 ianuarie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Ion Pascal, s-a casat decizia din 10 mai 2011 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 21 decembrie 2010 a Judecătoriei Cahul, cauza fiind remisă pentru rejudecare în prima instanță – Judecătoria Cahul (f.d. 293, 294-297, Vol. I).

9. Prin hotărârea din 26 august 2014 a Judecătoriei Cahul, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pascal împotriva lui Dumitru Pascal, Marian Pascal, intervenienți accesorii Gheorghe Pascal, Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, notarul public Butuc Rodica cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității actelor juridice, ca fiind neîntemeiată (f.d. 95, 99-101, Vol. II).

10. Prin decizia din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de Ion Pascal și s-a menținut hotărârea din 26 august 2014 a Judecătoriei Cahul (f.d. 156, 157-160, vol. II).

11. La 04 martie 2015, Ion Pascal a declarat recurs împotriva decizia instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

12. Prin încheierea din 13 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul depus de Ion Pascal împotriva deciziei din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Cahul.

13. La 16 martie 2023, Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 13 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă.

14. Prin încheierea 30 august 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova. S-a constatat încălcarea drepturilor lui Ion Pascal garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului. S-a casat încheierea din 13 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pascal împotriva lui Dumitru Pascal, Marian Pascal, intervenienți accesorii Gheorghe Pascal și Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, notarul public Rodica Butuc, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea nulității actelor juridice. S-a reținut prezenta cauză civilă în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului declarat de Ion Pascal împotriva deciziei din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Chișinău. S-a încasat din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Ion Pascal suma de 3 600 de euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, în calitate de despăgubire pentru prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli.

15. Prin referința din 21 mai 2023, Dumitru Pascal a indicat că la 17 iunie 2016, Ion Pascal a decedat, fapt ce se confirmă prin certificatul de deces anexat la referință. De asemenea, a menționat că Ion Pascal nu a avut copii, iar odată cu decesul recurentului au încetat și împuternicirile reprezentanților acestuia.

16. Prin încheierea din 19 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a suspendat procesul civil, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pascal împotriva lui Dumitru Pascal, Marian Pascal, intervenienți accesorii Gheorghe Pascal și OCT Cahul, Notarul Public „Butuc Rodica”, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea nulității actelor juridice, până la determinarea succesorului în drepturi al lui Ion Pascal.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„În cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie

și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.”

18. Art. 262 lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Procesul se suspendă până la determinarea succesoriului în drepturi al persoanei juridice ieșite din proces sau până la determinarea moștenitorului sau desemnarea persoanei împuternicite să acționeze în numele masei succesoriale (executor testamentar care are împuterniciri de administrare, custode sau administratorul masei succesoriale desemnat de notar ori administratorul insolvenței masei succesoriale) – în cazurile prevăzute la art. 260 alin. (1) lit. a). Moștenitorul nu este obligat să continue procesul până la acceptarea moștenirii sau până la expirarea termenului de renunțare la moștenire.”

19. Art. 264 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„După decăderea circumstanțelor care au dus la suspendarea procesului, instanța judecătorească dispune, la cererea participanților la proces sau din oficiu, reluarea procesului. În acest caz, instanța citează participanții la proces conform regulilor generale.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Din materialele cauzei reiese cu certitudine că la 17 iunie 2016 Ion Pascal a decedat.

21. Potrivit certificatelor de moștenitor legal nr. 2782 din 19 mai 2020, nr. 2784 din 19 mai 2020 și 2785 din 19 mai 2020, după decesul reclamantului/recurent Ion Pascal a rămas moștenitor soția Evdochia Pascal.

22. Din sensul normei de drept sus citate (vezi pct. 17) rezultă că succesiunea în drepturi în cazul decesului persoanei fizice se admite în orice fază a procesului.

23. În asemenea împrejurări și întru evitarea aditerii unei încălcări a dispozițiilor statuate la art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a înlocui reclamantul/recurent Ion Pascal (defunctul) cu succesorul în drepturi al acestuia Evdochia Pascal.

24. În baza celor constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a relua procesul la examinarea admisibilității recursului declarat de Ion Pascal, împotriva deciziei din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Cahul.

25. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 70 alin. (1), art. 264, art. 269-270 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Reia procesul la examinarea admisibilității recursului declarat de Ion Pascal, împotriva deciziei din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pascal împotriva lui Dumitru Pascal, Marian Pascal, intervenient accesoriu Gheorghe Pascal și Oficiul Cadastral teritorial Cahul, notarul public „Butuc Rodica”, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea nulității actelor juridice.

Înlocuiește reclamantul/recurent Ion Pascal (defunct) cu succesorul în drepturi al acesteia, Evdochia Pascal, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pascal împotriva lui Dumitru Pascal, Marian Pascal, intervenient accesoriu Gheorghe Pascal și Oficiul Cadastral teritorial Cahul, notarul public „Butuc Rodica”, cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și declararea nulității actelor juridice, fapt care urmează a-i fi adus la cunoștință.

Se stabilește examinarea admisibilității recursului declarat de Evdochia Pascal (succesorul în drepturi al lui Ion Pascal), împotriva deciziei din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Cahul, pentru data de 04 decembrie 2024.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi